

lignende smaa Forøgelse og Nedsættelse som før Krigen — det er jo hovedsagelig en Følge af Kronens Stabilisering paa Guld-niveauet. Derfor behøves de bevægelige Tillæg efter Regeringens Skøn ikke mere. Vi mener, at der desuden knyttede sig ganske alvorlige Ulemper til disse Tillægs Bevægelighed. Lønninger og Priser holdt ligesom hinanden i Skak. Løntillægene kunde ikke synke, som de burde, fordi Pristallet var for højt, og Pristallet var for højt, fordi Lønningerne ikke kunde synke, som de burde; der var et meget uheldigt Sæmmenspil herimellem. Det er ogsaa klart, at Lønnedsættelse som Følge af Pristallet kunde netop indtræffe i en Periode, hvor Prisniveauet atter gik op, og hvor man altsaa maatte bøde for en forgangen Tid. Det har jo ogsaa vist sig i det private Erhvervsliv, at man mere og mere har faaet Øjet op for det uheldige ved denne Regulering efter Pristallet, og snart fra Arbejderside, snart fra Arbejdsgiverside har man under de Lønforhandlinger, der har fundet Sted i den senere Tid, mange Steder ønsket Pristallet fjernet ud fra noget lignende Betragtninger som dem, jeg her gør gældende.

Hvad Konjunkturtillæget angaar, er det jo underkastet en ganske overordentlig Usikkerhed, og netop paa Tjenestemandsomraadet burde der herske saa megen Fasthed og Sikkerhed som muligt til Gengæld for de i og for sig beskædnede Kaar, der bydes. Men hvordan er det med Konjunkturtillæget? Det har i lange Tider været et stort politisk Spørgsmaal her i Landet, og Tjenestemændene har heftigt deltaget i de forskellige Valg, der har fundet Sted, fordi Spørgsmaalet om Konjunkturtillæget altid var med blandt Valgspørgsmaalene. Det var meget uheldigt, at et Tillæg, der spillede en ikke ringe Rolle for Reguleringen af Tjenestemændenes Løn, gjordes til et politisk Spørgsmaal af Rækkevidde og førte baade Rigsdag og Befolkning ind paa Overvejelser med Hensyn til Tjenestemændenes Forhold, fra hvilket Politik burde være fjernet, og ligeledes førte Tjenestemændene ind paa politiske Spekulationer og Deltagelse i politiske Kampe om deres Lønforhold, som ogsaa var af det onde, og som godt kan have haft den Virkning noget at forringe det gode Forhold, der bør være mellem Befolkningen og Tjenestemændene, mellem en Befolkning, der ikke kan undvære Tjenestemændene, og en Tjenestemandsstand, som ærligt og trofast fylder i sin Gerning, og som har Krav paa Befol-

ningens fulde og udelte Respekt. De bør ikke drages ind i de politiske Kampe.

Stedtillyget staaer derimod anderledes. Hvordan det saa gaar eller ikke, enten Kronen er stabil eller ustabil, saa bunder Stedtillyget i en Realitet. Det bunder i den Realitet, at Leveomkostningerne er højere det ene Sted end det andet, Tager man Yderpunkterne, Hovedstaden og Landet, er det givet — og det er jo udtrykt i alle Lønninger i det private Erhvervsliv —, at det er dyrere at leve i Hovedstaden end ude paa Landet, dyrere at leve i Hovedstaden end i Provinsbyerne, dyrere at leve i Provinsbyerne end paa Landet. Det er altsaa et Forhold, som paa ganske naturlig Maade gør sig gældende overalt, og som ogsaa maa finde Udtryk i Statens Lønssystem, naar Hensigten er at afpasse Lønningerne saa vidt muligt efter Levevilkaarene. Stedtillyget er derfor bevaret i Forbindelse med en Bestemmelse om en Forskel, der er gjort paa Forsørgere og Ikke-Forsørgere, idet Ikke-Forsørgere kun faar $\frac{2}{3}$ af Stedtillyget, men ellers er det ikke alene bevaret, men ogsaa noget forøget. Forsørgertillæget tilsigter indenfor visse Grænser at hidføre en Udjævning af Livsvilkaarene mellem dem, der er uden Forsørgerplichter, og dem, der har saadanne, og i grove Træk er det ogsaa afpasset efter disse Forsørgerplichters Størrelse. Man kunde sige, at ud fra en rent finansiel Betragtning kunde man have naaet et noget lignende Resultat ved simpelt hen at stryge Konjunkturtillæget, og der er ingen, der er uvidende om, paa hvilket Standpunkt det Parti, hvortil jeg hører, staaer i denne Sag. Vi henviser til de Udtalelser, som fremkom fra samtlige Partiordførere, den Gang Konjunkturtillæget blev indsat i Tjenestemandsløven, og som alle gik ud paa, at hvis Erhvervslivets Livsvilkaar væsentlig ændredes og Statens finansielle Vilkaar væsentlig ændredes, kunde Konjunkturtillæget ikke opretholdes. Men ved at stryge Konjunkturtillæget uden nogen Erstatning vilde man ganske sikkert komme til at gøre en Del Fortræd. Naar man ikke samtidig regulerer Lønnen mellem dem, der har Forsørgerbyrder, og dem, der ikke har det, vilde man komme til at ramme mange for haardt, og det har man ikke ønsket at gøre.

Det er netop i Forholdet mellem Forsørgere og Ikke-Forsørgere, at Lønningsloven af 1919 har en af sine væsentligste Fejl. Den gennemførte jo en meget stor Lønstigning, navnlig for de lavere Tjeneste-